

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **E., s. r. o., Ž., B. X.**, zastúpeného JUDr. D. C., advokátom, Ž., S. X., proti žalovanému **E. S., s. r. o., Ž., M. X.**, zastúpeného JUDr. A. H., advokátkou, Ž., J. M. X., **o ochranu obchodného mena**, ktorá sa viedla na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 22Cb/303/02 – 88, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2007, č. k. 2Obo/70/2007 – 171, v znení opravného uznesenia z 5 marca 2008, č. k. 2Obo/70/2002 – 180, rozhodol

t a k t o :

Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd, rozsudkom z 28. novembra 2007 č. k. 2Obo/70/2007 – 171, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa zo 16. septembra 2003 č. k. 22Cb/303/02 – 88. Uvedeným rozsudkom súd prvého stupňa vyhovel žalobe a uložil žalovanému povinnosť zmeniť v spoločenskej zmluve svoje obchodné meno tak, aby v žiadnej kombinácii a podobe neobsahovalo slovo E. a podať návrh na zápis takto zmeneného obchodného mena do obchodného registra. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil tým, že navrhovateľ a odporca majú rovnaký kmeň obchodného mena, rovnakú právnu formu, rovnaké sídlo v Ž. a v prevažnej časti rovnaký predmet podnikania. Obchodné mená účastníkov sú zameniteľné a pre potenciálnych zákazníkov nie sú dostatočným na rozlišovacím znakom účastníkov.

Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku uviedol, že v konaní na súde prvého stupňa bolo dostatočným spôsobom preukázané, že dochádza k zámene účastníkov. Založenie žalovanej spoločnosti bývalým zamestnancom žalobcu desať rokov po založení žalobcu

a jeho etablovaní sa na hospodárskom trhu a získaní povesti a zákazníkov, nesvedčí o pochtivom úmysle žalovaného zapojiť sa do hospodárskej súťaže bez profitovania z obchodného mena žalobcu. Rozhodnutie súdu prvého stupňa preto považoval za vecne správne a potvrdil ho.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Za odňatie možnosti konať pred súdom považuje žalovaný postup súdu, ktorý konal a rozhodol na pojednávaní 28. novembra 2007 v jeho neprítomnosti a neprítomnosti jeho právnej zástupkyne. Urobil tak napriek tomu, že zástupkyňa v deň pojednávania písomne ospravedlnila svoju neprítomnosť pre opakovanú práceneschopnosť. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že zástupkyňa mala dosť času na zabezpečenie substitučnej náhrady na zastupovanie klienta a potvrdenie o práceneschopnosti sa mu javí ako účelové predlžovanie sporu. Žalovaný sa s názorom odvolacieho súdu nestotožňuje. Uviedol, že práceneschopnosť resp. choroba, je udalosťou, ktorú nemožno predvídať a nie je ani nijakým spôsobom závislá na od vôle človeka. Predvolanie na pojednávanie odvolacieho súdu bolo právnej zástupkyňi doručené štyri dni pred pojednávaním, z čoho bola dva dni práceneschopná. S prihliadnutím na komplikovanosť prípadu nemožno preto konštatovať, že mala dosť času na zabezpečenie substitučnej náhrady. Podľa dovolateľa preto neboli splnené podmienky stanovené v § 101 ods. 2 O. s. p. pre konanie v jeho neprítomnosti. Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca k dovolaniu uviedol, že ak zástupkyňa žalovaného tvrdí, že žalovaný žiadal jej osobnú účasť na pojednávaní, mal to súdu oznámiť priamo žalovaný. Postup odvolacieho súdu, ktorý 28. novembra 2007 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny, preto navrhuje dovolanie odmietnuť a žalovaného zaviazať na náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O. s. p.) najskôr to, či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol

rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.), rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Žalobcom napadnutý rozsudok nie je rozsudkom uvedeným v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je však prípustné dovolanie ak rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. Dovolateľ tvrdí, že v konaní mu bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Ak k takémuto nesprávnemu postupu odvolacieho súdu v konaní skutočne došlo, zakladá to prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) treba rozumieť taký nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V zásade súd koná v prítomnosti účastníkov konania. Procesný predpis umožňuje súdu konať v ich neprítomnosti, ak sú splnené podmienky uvedené v § 101 ods. 2 O. s. p. Podľa tohto procesného ustanovenia môže súd konať v neprítomnosti účastníka, ktorý bol riadne predvolaný a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Toto ustanovenie platí aj pre konanie odvolacieho súdu. Z uvedeného vyplýva, že ak účastník požiada o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, súd nemôže konať v jeho neprítomnosti a pojednávanie musí odročiť.

Zo spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie odvolacieho súdu, ktoré sa konalo 28. novembra 2007, bolo zástupkyňi žalovaného doručené 21. novembra 2007. Z pripojeného potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti vyplýva, že od 26. novembra 2007 bola zástupkyňa žalovaného uznaná za práceneschopnú. Listom z 27. novembra 2007, ktorý bol súdu doručený faxom 27. novembra 2007 (o 12.49 hod.), ospravedlnila svoju neprítomnosť na odvolacom pojednávaní a požiadala o odročenie pojednávania. K ospravedlneniu pripojila potvrdenie

o práceneschopnosti. Originál ospravedlnenia bol súdu doručený 28. novembra 2007 ráno o 8.00 hod.

Zdravotné ťažkosti spojené s práceneschopnosťou účastníka alebo jeho zástupcu sú vážnym dôvodom, ktorý im bráni v účasti na pojednávaní. Obsah spisu podľa názoru dovolacieho súdu nedáva dôvod pre záver o snahe žalovaného, resp. jeho zástupkyne, o predlžovanie konania. I keď bolo predvolanie zástupkyne žalovaného doručené sedem dní pred pojednávaním, dôvod na zabezpečenie substitučného zástupcu nemala skôr, ako bola 26. novembra 2007 uznaná za práceneschopnú. Na zabezpečenie náhrady tak mala necelé dva dni. Napokon účastník konania má v zásade právo, aby ho v konaní zastupoval nim zvolený advokát a nie jeho zástupca. Dôvodom na úsudok, o snahe predlžovať a mariť konanie, nie je ani skutočnosť, že zástupkyňa sa ospravedlnila aj na predchádzajúce pojednávanie. Aj v čase konania predchádzajúceho pojednávania 14. novembra 2007 bola práceneschopná, čo bolo doložené potvrdením o práceneschopnosti.

Tým, že odvolací súd uskutočnil odvolacie pojednávanie v neprítomnosti zástupkyne žalobcu, hoci nato neboli splnené zákonné podmienky, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. So zreteľom na uvedené je zrejmé, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade, zakladajúcej podľa § 237 písm. f) O. s. p. prípustnosť dovolania. Táto vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil podľa § 243b ods. 1 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2010

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.